ལོའིཟླ ཚེས ཏངའཛུགསསྐྱོངཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱིས།
“གྲོང་ཚོ་རེར་ཐབས་ཇུས་
རེ”བཏོན་ནས་གྲོང་མི་
ཕྱུག་འགྱུར་ཡོང་བར་
སྐུལ་ཁྲིད་བྱས་པ།

ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་།

2000ལོའི་ཟླ་8པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་གྱི་མྱང་ཆུ་གཙང་་
པོ་རྒྱུག་ཁུལ་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཕྲད་ཉུང་བའི་ཆུ་ལོག་གི་གནོད་འཚེ་ཚབས་་
ཆེན་ཐོན་ཞིང་།ཟླ་9ཚེས་2ཉིན་ཁང་དམར་རྫོང་ས་ཕུད་སྒང་ཤང་སྟག་་་་་
ཤོལ་གྲོང་ཚོར་ཆུ་ལོག་ལང་ལོང་དུ་རྒྱུག་ནས་འགྲོ་ལམ་དང་ཟམ་པ་མང་་་་་་
པོར་གཏོར་སྐྱོན་ཕོག་པ་དང་ལམ་དུམ་མང་པོ་ཆུས་འཁྱེར།ལོ་ལེགས་་་་་་་་
ཡོང་ཉེར་ཡོད་པའི་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་མུའུ་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཆུས་བསྣུབས་པ་་་་་་་
དང་དུད་ཚང་9ཡི་མི་49ཚང་མར་ལོག་སའི་ཁྱིམ་མེད་པར་གྱུར།གལ་ཏེ་་
དྲག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་ཆུ་ལོག་མ་བཀག་ཚེ་ཆུས་དིམ་པའི་ཁང་པ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་་་་་
ཤས་ཆུ་ལོག་གིས་འཁྱེར་ནས་གྱོང་གུན་ཚབས་ཆེན་བཟོ་ཉེན་ཡོད་པ་རེད།
གྲོང་ཚོ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་འཕྲལ་མར་གྲོང་ཚོའི་ནང་གི་གཞོན་ནུ་དང་དར་མའི་་
འཕྲལ་རྒོལ་རུ་ཁག་བཙུགས་ནས་ཆུ་རགས་མྱུར་བཟོ་བྱེད་པར་གཏོང་རྩིས་
བྱས། གྲོང་ཚོས་གྲོང་མི་8འཐེན་ནས་ཆུ་རགས་མྱུར་བཟོ་བྱེད་པའི་ཐག་་་་་
གཅོད་སྐབས་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ནོར་བུས“ང་མེད་པ་ག་རེ་ཡིན”ཞེས་་་་་་་
དངངས་འཚབ་ཆེན་པོས་ཤོད་སྐབས་བཟའ་ཟླས་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོས
“གྲོང་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་མེད་པ་དང་ཕོ་བ་ན་ཡོད་པ་ཤེས་་་་་་
སྟབས་ཁྱེད་ཞུགས་སུ་བཅུག་མེད”ཅེས་བཤད་རྗེས་ནོར་བུ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་
ལངས་ཏེ“ལས་འགན་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འཕྲད་སྐབས་ང་མེད་ན་འགྲིག་་་་་་་་་
ཐབས་མེད།ང་ཡིན་ཅིག་འགྲོ་དགོས”ཞེས་ཤོད་བཞིན་མང་ཚོགས་ལ་་་་་་་
དགོས་མཁོ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་ལས་དོན་ནང་་་་་་་་་་་་
ཞུགས།

ནོར་བུའི་གཟུགས་གཞི་ཐང་པོ་མེད་རྐྱེན་གྲོང་ཚོ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་ནོར་བུ་་
དང་མང་ཚོགས་ཁ་ཤས་ཆུ་ངོགས་སུ་ཐག་པ་འཐེན་དུ་བཅུག་པ་དང་གྲོང་་
མི་པ་སངས་ཚེ་རིང་དང་དོན་གྲུབ་སོགས་མི་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐག་སྣེ་ནས་་་་་་་་་་་
བཟུང་སྟེ་འཛེམ་ཟོན་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གྲང་ཟུག་ཆེ་བའི་ཆུ་ལོག་་་་་་་་་་་
བརྒལ་ནས་ཕ་རོལ་དུ་བསྐྱོད།ཆུ་ལོག་དྲག་ཏུ་རྒྱུག་ལ་བྱེ་རྡོ་འཁྱེར་བཞིན་་
ཡོད་པས་ཁོང་ཚོ་ཕར་འགྱེལ་ཚུར་འགྱེལ་བྱས་རུང་།ཚང་མས་ཕྱིར་་་་་་་་་་་་

བཤོལ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཨམ་བརྩིགས་བསྡམས་བཞིན་དལ་བུར་་་་་་་་་་་
མདུན་དུ་བསྐྱོད།ཆུ་ངོགས་སུ་ཡོད་པའི་མི་ཚོས་ཁོང་ཚོར་སེམས་ཁྲལ་་་་་་་་
ཆེན་པོ་སྐྱེ་བཞིན“གཟབ་གཟབ་གྱིས་ཤིག”ཅེས་སྐད་བརྒྱབ།གློ་བུར་དུ་་་་
རྦ་རླབས་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྱུར་ནས་པ་སངས་ཚེ་རིང་ཆུ་ནང་དུ་འགྱེལ་བ་་་་་་
དང་གམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དེ་འཕྲལ་ལག་པས་འཐེན་མོད།ཆུ་་་
ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་རྐང་པ་བརྟན་པོ་འཛུགས་མ་ཐུབ་རྐྱེན་དེ་མུར་་་
འགྱེལ་ནས་ཆུས་འཁྱེར།གློ་བུར་དུ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་དེར་མི་རྣམས་་་་
ཧོན་ཐོར་ནས་རེ་ཞིག་བྱ་དཀའ་བྱེད་གཏད་དུ་གྱུར།ཆུ་ངོགས་སུ་ཡོད་་་་་་་
པའི་ནོར་བུས་འཕྲལ་མར་ཐག་པ་གཡུགས་ཏེ་ཤོར་རྩིས་བྱེད་སྐབས་གམ་་་་
དུ་ཡོད་པའི་བུད་མེད་གཅིག་གིས་ཁོང་གི་སྟོད་གོས་ནས་འཐེན་བཞིན“ཤི་
འདོད་འདུག་གམ ཆུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འདུག་ཉེན་ཁ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་་་་་་་་་་
ཡོད”ཅེས་བཤད།ང་ནི་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཞིག་ཡིན་པས་ངས་ཆུར་མ་་་་་
འཛུལ་ཚེ་སུས་འཛུལ་དགོས”ཞེས་ནོར་བུས་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱིན་བུད་མེད་དེ་
ཕར་འབུད་ནས་ཐེ་ཚོམ་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆུར་མཆོངས་ཏེ་ནུས་་་་་་་་་་་་
ཤུགས་ཡོད་རྒུ་བཏོན་ནས་དོན་གྲུབ་ཆུ་ངོགས་སུ་འབུད་པ་དང་དེ་རྗེས་མུ་་
མཐུད་པ་སངས་ཚེ་རིང་སྐྱོབ་རྩིས་བྱས།ནོར་བུས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་
པ་སངས་ཚེ་རིང་གི་གམ་དུ་སྐྱོད་སྐབས་ཁོང་གཉིས་པོ་དྲག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་ཆུ་
ལོག་གིས་ཆུ་བོའི་དབུས་སུ་འཁྱེར་བ་དང་ནོར་བུས་ལག་གཅིག་གིས་པ་་་་་་་
སངས་ཚེ་རིང་བཟུང་བ་དང་ལག་གཅིག་ཤོས་དེས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་
ཆུ་བརྒལ་ནས་ཆུ་ངོགས་སུ་བཅར་སྐབས་གློ་བུར་དུ་རྦ་རླབས་དྲག་པོ་ཞིག་་
འཕྱུར་ནས་ཁོང་གཉིས་པོ་ཀློང་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་ཚུད་དེ་མཐོང་རྒྱུ་་་་་་་་
མེད་པར་གྱུར།མི་ཚོས་ཆུ་གཞུང་དུ་རྒྱུག་བཞིན་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་་་་་་་་

ཁོང་གཉིས་པོ་བོས་ཀྱང་ནོར་བུས་ཁོང་དང་འབྲལ་མེད་མཉམ་གཤིབ་ཀྱི་་་་
ཡུལ་མི་སྤུན་མཆེད་ཚོའི་སྐད་ཐོས་ཐབས་བྲལ།དེ་ལྟར་ཉིན་གཉིས་པར་་་་
སྤྱི་ལེ་གཅིག་གི་སར་ཆུ་འགྲམ་ནས་གཞི་ནས་ཁོང་གཉིས་པོའི་ཕུང་པོ་རྙེད།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་འབྲུབ་འགོག་གེགས་སེལ་གྱི་་་་་་་་་་་་
གཟེངས་བསྟོད་ཚོགས་ཆེན་ཐོག“འཆི་གསོན་གྱི་འགག་རྩར་ཐུག་པའི་་་་་་་་
སྐབས་སུ་ནོར་བུས་ང་ནི་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཞིག་ཡིན་པས་ངས་ཆུར་མ་་་་་་
འཛུལ་ཚེ་སུས་འཛུལ་དགོས་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ནི་ཅི་འདྲའི་རིན་ཐང་་་་་་་
བྲལ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ”ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་བྱས་པ་དང་ལྷག་བསམ་་་་་་
ཟོལ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཐུང་ངུ་དེ་ལས་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་དཀྱུས་མ་ཞིག་ལ་་་་་
བབ་ཆགས་ཤོས་དང་ཆེས་བླ་ན་མེད་པའི་གདེང་འཇོག་བྱས་ཡོད།འབྲུབ་
འགོག་གེགས་སེལ་ཁྲོད་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་སྐུ་གཤེགས་པའི་ནོར་བུ་དང་
པ་སངས་ཚེ་རིང་ལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་་་་་་་་
གསར་བརྗེའི་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོ་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་་
འཇགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྒྱབ་ལངས་ཀྱི་བྱ་དགའི་ཐེབས་རྩ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས
“བདེན་པའི་རྒྱབ་ལངས་ཀྱི་སྔོན་ཐོན་པའི”མཚན་སྙན་གནང་བ་རེད།
（བསོད་ནམས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་བསྒྱུར།བསོད་བདེ་དང་སྐལ་མཆོག་་་
གིས་ཞུས）

འཆི་གསོན་གྱི་འགག་རྩར་ཐུག་སྐབས་ཏང་ཡོན་གྱི་རང་གཤིས་མངོན་ཐུབ། —— ཁང་དམར་རྫོང་སྟག་ཤོལ་གྲོང་ཚོའི་འབྲུབ་འགོག་དཔའ་བོ་ནོར་བུའི་སྐོར་བཀོད་པ།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱིས་སྤྱི་་་་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཐའ་སྐྱོང་བོད་བརྟན་གྱི་་་་་་
རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་
དང་། དམག་དཔུང་འདུས་སྡོད་དང་མི་དམངས་བདེ་་་་
སྐྱིད་ཀྱི་ལས་དོན་གལ་ཆེ་མཉམ་དུ་སྤེལ་བ་དང་མཐའ་་་་་་
བརྟན་དང་མཐའ་དར་གལ་ཆེ་མཉམ་དུ་འཛིན་རྒྱུ་་་་་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་ཁྲིད་སྟོན་
ཤུགས་ཆེར་བཏང་ཡོད།གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཏང་
གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་།ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ།
མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་མཁས་པ།འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཤེས་པ།
ཕྱུག་པོ་ཆགས་ཐུབ་པ།བརྟན་ལྷིང་འགན་སྲུང་ཐུབ་པ།
གནད་དོན་འཕྲད་སྐབས་མགོ་མི་རྨོངས་པ།འགག་རྩའི་
དུས་སུ་ནུས་པ་འདོན་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་སྲ་ཞིང་བརྟན་་་་་་
པའི་དམག་འཐབ་མཁར་རྫོང་ཞིག་ཏུ་ཧུར་ཐག་བཏོད་་་་
ཡོད།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོས།
མཐའ་སྲུང་མཐའ་བརྟན་གྱི་སྲ་ཞིང་་་་་་་་
བརྟན་པའི་མཁར་རྫོང་བརྟན་དུ་བཏང་བ།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་་་་་་
ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་་་
དང་ཡང་སྒོས་སུ་མཐའ་སྐྱོང་བོད་བརྟན་གྱི་རྣམ་བཤད་་་
གལ་ཆེན་སློབ་སྦྱོང་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དེ་ཆབ་སྲིད་་་
ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ནས།ཆེད་དོན་་་
གསོ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་གཉེར་བ་དང་།འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་་
པས་ཏང་གི་སློབ་ཚན་ཁྲིད་པ་དང་ཏང་ཡོན་རྒན་གྲས་་་་་་
ཀྱིས་ཏང་གཤིས་དང“ལྟ་བ་ལྔ”དང“སྨྲ་བ་གཉིས”ཀྱི་་་་་
སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་སྤེལ་བ།གསར་བརྗེའི་སློབ་གསོ་་་་་་་་
རྟེན་གཞིར་ཁྱབ་པ་དང་།གསར་བརྗེའི་དཔེ་དེབ་ལས་་་
ཁུངས་སུ་ཁྱབ་པ། གསར་བརྗེའི་བརྩམས་ཆོས་མང་་་་་་་་་
ཚོགས་ཁྲོད་ཁྱབ་པ་བཅས་བྱས་པ་རེད།དེ་བཞིན“ཏང་
གི་བཀའ་དྲིན་མཐའ་མཚམས་སུ་ཁྱབ།མངའ་རིས་མི་་་་
དམངས་ཀྱི་སེམས་པ་ཏང་ལ་ཕྱོགས”ཞེས་པའི་གཞི་རིམ་

གྱི་རིག་གནས་དྲིལ་བསྒྲགས་རྟེན་གཞི་སྐྲུན་པ་སོགས་ཀྱི་་་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་རེད།2016ལོ་ནས་བཟུང་སློབ་གསོའི་་་
བྱེད་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཐེངས་1000ཙམ་སྤེལ་བར་མཐའ་་་་་་་་
མཚམས་ཀྱི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་མི་5600ལ་སློབ་གསོ་་
ཐེབས་ཡོད།
《ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཅིག་གྱུར་འགོ་ཁྲིད་ལ་་་་་་་་་་་
ཤུགས་སྣོན་དང་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་་
དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་འགའ་་་་་་་་་་་་་་
ཞིག》ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས
“ཏང་ལ་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་་་་་་་་
པའི”བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་སློབ་གསོའི་བྱེད་སྒོ་ཐེངས་་་་་་
100ལྷག་ཙམ་སྤེལ་ཏེ།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་་་་
ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་སྲོག་ཤིང་དང་ཏང་ཡོངས་ཀྱི་སྲོག་་་་་་་
ཤིང་གནས་བབ་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་དེ་ཆབ་སྲིད་གལ་་་་་་
ཆེན་ལ་བརྩི་བ་དང་།ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་དབང་གྲགས་་
དང་གཅིག་སྡུད་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ལ་མཐའ་་་་་་་་་་་
གཅིག་ཏུ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་དེ་ཏང་གི་ཆབ་སྲིད་འཛུགས་་
སྐྱོང་གི་ལས་འགན་ཨང་དང་པོར་བརྩིས་ཡོད།མཐའ་་་་
མཚམས་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་ནས
“གལ་ཆེན་གསུམ་དང་འབོར་ཆེན་གཅིག”གི་དོན་ཚན་་་
ཐབས་ཇུས་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་བ་དང་།
མཐའ་མཚམས་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་བྱེད་པོའི་་་་
འགན་འཁྲིའི་གསལ་ཐོ་དང་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཧྲུའུ་་་་་་་་
ཅིའི་འགན་འཁྲི་ཨང་དང་པོའི་འགན་འཁྲིའི་གསལ་ཐོ་་་་
བཟོས་པ།ས་ཁུལ་རིམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་མཐའ་་་་་་་་་་་
མཚམས་རྫོང་ལ་འབྲེལ་གཏུག་དང་།རྫོང་རིམ་པའི་་་་་་་་
འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་མཐའ་མཚམས་ཤང་ལ་འབྲེལ་གཏུགཁོའོ་རིམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པས་མཐའ་མཚམས་་་་
གྲོང་ཚོ“གྲོང་ལྷན”ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་་་
བཙུགས་པས།ཉམས་ཞན་དང་།ཟབ་ཟོབ།རྗེས་ལུས་
བཅས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་་་་་་་་་་་
འཛུགས་ཁག་གཅིག་གི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ནུས་ལྡན་
ཐུབ་ནས། གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་་་་་་་
སྲོག་ཤིང་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་་

གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད།

གཞི་རིམ་གྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་བཏང་ནས།
མཐའ་སྲུང་མཐའ་བརྟན་གྱི་རྩ་འཛུཌ་་་་
ཀྱི་འགོག་སྲུང་འཛིང་རཌ་བརྟན་དུ་བཏང་བ།
རྩ་འཛུགས་འཛུགས་སྐྱོང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་་་་་་་་་་་་
ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ཞིང་།“ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་བྱེད་་་་
སྒོ་སྤེལ་བ་དང་ནུས་པ་འདོན་རྒྱུར་སྟབས་བདེ་སྐྲུན་་་་་་་་་་
པའི”ལས་དོན་གྱི་བླང་བྱར་གཞིགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་བབ་དང་འགྱུར་ལྡོག་གསར་པ་དང་་་
རང་འགུལ་ངང་འཚམ་པར་བྱས་ཏེ།ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་་་་
གི་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་མ་ཁྱབ་ས་དང་ལས་དོན་་་་་་
སྒྲུབ་ཤུགས་མི་འདང་བའི་དཀའ་གནད་བསལ་བ་རེད།
གྲོང་ཚོར(གྲོང་ལྷན)ཚན་ཁག་གི་ཁོངས་མི་856བཀོད་་་་་
སྒྲིག་བྱས་པར་ཏང་ཡོན་གྱི་བསྡུར་གྲངས་100%ཟིན་པ་
དང་། ཏང་ཨུད་6དང་ཏང་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྲི་པུའུ་41བཙུགས་
པ་དང་ཀྲི་པུའུ་524བཙུགས་པས་ཚན་ཁག་ཡག་པོ་་་་་་་་་་
འཛུགས་རྒྱུ་སྤྱིར་ན་ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད།
ལས་དོན་སྒྲུབ་ཡུལ་ཆེ་རུ་བཏང་ཞིང་།སྤྱི་ཚོགས་་་་་
རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལས་དོན་དང་སློབ་གྲྭ་་་
འབྲིང་ཆུང་གི་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལས་དོན་སོགས་ཀྱི་་་་་་་་
བསམ་འཆར་དང་ཇུས་གཞི་རིགས་དབྱེ་བཟོ་སྤེལ་བྱེད་་་་
པར་སྔར་བས་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ་དང་།ཏང་སྲིད་་་་་་་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ལེགས་གྲས་100ལྷག་ཙམ་་་་་་
བདམས་ནས་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་100ལྷག་ཙམ་་་
དུ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་མཛུབ་ཁྲིད་པ་དང་འབྲེལ་་་་་་་་་་་
གཏུག་པར་མངགས་ཡོད།ཉིན་ལྟར་ལས་ཞུགས་ཞིབ་་་་་
བཤེར་དང་།གཟའ་འཁོར་རེར་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་་་་་་་་་་་
འགོད་པ།ཟླ་རེར་རྩིས་ཁྲ་བཤེར་བ།དུས་ཚིགས་རེར་་་
དཔྱད་དཔོག་བྱེད་པ།ལོར་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི
“རིམ་ལྔའི་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་ཐབས”ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་་་་
ཁྱབ་གདལ་བཏང་སྟེ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་དེ་་་
རྒྱུན་གཏན་གྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་མཉམ་འདྲེས་ཐུབ་པ་བྱས་་་

ཡོད།“མགོ་མཇུག་གཉིས་ལ་དམ་འཛིན་དང་བར་དུ་་་་་
གནས་པར་སྐུལ་ཁྲིད་བྱེད་པའི”ལས་དོན་བསམ་ཕྱོགས་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ལོ་ལྟར་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་ལ་རིགས་དབྱེའི་དག་ཐེར་ཐེངས་རེ་བྱས་ནས་་་་
ལས་དོན་སྒྲུབ་ནུས་ལེགས་སུ་གཏོང་གི་ཡོད།
རྟེན་གཞི་ཚད་ལྡན་ཅན་འཛུགས་སྐྱོང་མགྱོགས་སུ་་་
བཏང་ཞིང་།“ཡོད་པ་བཞི”དང་།“ཅན་གསུམ”
“རྟེན་གཞི་བརྒྱད”བཅས་ཀྱི་བླང་བྱར་དམིགས་ནས
《མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་ཚོ་རིམ་པའི་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་་་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་ཚད་ལྡན་ཅན་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཇུས་་་་་་་
གཞི》སོགས་བཟོས་པ་དང་།“འཛུགས་སྐྲུན་དང་།དོ་་
དམ། བེད་སྤྱོད”བཅས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱས་ཡོད།
2016ལོ་ནས་བཟུང་།མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱིས་སྒོར་་་་་་་
དུང་ཕྱུར་3བཏང་སྟེ་མཐའ་མཚམས་རང་བྱུང་གྲོང་ཚོ་་་་་
385ལ་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ས་བསྐྲུན་པ་རེད།མ་དངུལ་སྒོར་་་་་
དུང་ཕྱུར་2ལྷག་ཙམ་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་ནས་གྲོང་ཚོ(གྲོང་་་་་་་
ལྷན)90ལ་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ས་བསྐྲུན་པ་་་་་་
དང་། གྲོང་ཚོ(གྲོང་ལྷན)39བསྐྱར་སྐྲུན་རྒྱས་སྐྲུན་བྱས་་་
པ། གྲོང་ཚོ(གྲོང་ལྷན)9ལ་མཉམ་བཟོ་བྱས་པ།ས་ཁུལ་
ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་ཚོ(གྲོང་ལྷན)145ལ་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་་་་་་་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ས་བཅས་བསྐྲུན་ཡོད།

དཔུང་ཁག་འཛུཌ་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས།
མཐའ་སྲུང་མཐའ་བརྟན་གྱི་རྐང་་་་་་་་་་་་
འཛིན་སྟོབས་ཤུགས་སྐྱེད་སྲིང་བྱས་པ།
མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་གྱི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་་
དཔུང་ཁག་གི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བྱང་ཚད་དང་མཐའ་སྲུང་་་་་་་
མཐའ་བརྟན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་གང་་་་་་་་་་་
མགྱོགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པའི་དོན་་་་་་་
དངོས་གཞིར་བཟུང་།ཡང་དག་པའི
“འདེམས་སྐྱོང་སྤྱོད་གསུམ”གྱི་སྟོན་་་་་་་་་་
ཕྱོགས་འཛུགས་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་གསོ་་
སྐྱོང་དང་འདེམས་བསྐོའི་ལམ་སྲོལ་་་་་་་་་་་

གསར་གཏོད་བྱས་ནས་གནས་ཐུབ་པ་དང་ལས་དོན་་་་་་་་
ཡག་པོ་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་མཐའ་སྲུང་མཐའ་བརྟན་གྱི་རྐང་་་
འཛིན་འདེགས་སྐྱོར་དཔུང་ཁག་ཅིག་ཧུར་ཐག་བཏོད་་་་་
ཡོད།
གཞི་རིམ་ཏང་ཡོན་གྱི་དཔུང་ཁག་སྟོབས་ཆེར་་་་་་་་་་་
བཏང་ཞིང་།ཏང་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་་་
གཏོང་བ་དང་ཏང་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ནན་དུ་་
བཏང་ནས་ཏང་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་དུས་་་་་་་་་་་་
མཚམས་5དང་གོ་རིམ་25ཡི་བླང་བྱ་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་
བྱས་ནས་ཏང་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྩེར་སོན་འདུ་འགོད་་་
དང་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་གྱི“དུད་ཚང་ཚང་མར་ཏང་
ཡོན་ཡོད་པའི་གྲོང་ཚོའི”འདུ་འགོད་ལག་ལེན་བསྟར་་་་་་
ཞིང་།2016ལོ་ནས་བཟུང་རྩྭ་མདའ་དང་།སྤུ་ཧྲེང་།
རུ་ཐོགསྒར་བཅས་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་རྫོང་བཞིར་ཁྱོན་་
ཏང་ཡོན་362འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བ་རེད།རྫོང་དང་་་་་་་
ཤང་གི་ལས་བྱེད་པའི་དཔུང་ཁག་སྟོབས་ཆེར་བཏང་་་་་་་་
ཞིང་།“ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱང་ཚད་མཐོ་བ་དང་འཇོན་ཐང་་་
ཆེ་བའི”མངོན་གསལ་སྟོན་ཕྱོགས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་་་
པ་དང“3113”གྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་བསམ་ཕྱོགས་
ལག་ལེན་ཤུགས་ཆེན་བསྟར་ནས་མཐའ་མཚམས་རྫོང་གི་
རྫོང་རིམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་56དང་ཁོའོ་རིམ་་་་
པའི་ལས་བྱེད་པ་342ལེགས་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་།མི་་་་་་་་་
298གོ་གནས་སྤར་ནས་གལ་ཆེ་སར་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ།
གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ་78ནང་ས་
དང་ལྗོངས་ནང་ཁུལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་དང་གནས་སྦྱར་སྦྱོང་་་
བརྡར་བྱེད་པར་མངགས་པ་རེད།ས་ཁུལ་དང་།རྫོང་།
ཤང་བཅས་རིམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་ལྡན་པའི་སྤེལ་རེས་ལམ་་་
སྲོལ་བཙུགས་ནས་ཞིང་འབྲོག་ཚན་རྩལ་དང་།ཆེད་་་་་་་་
ལས་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས།དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ།
གཞི་རིམ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་མཛུབ་ཁྲིད་པ་དང་ཆེད་་་
མངགས་པ་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་དང་དཀའ་ཚེགས་ཆེ་
བའི་འཐབ་ས་དང་པོར་སྐོར་གཡེང་ལ་མངགས་པ་རེད།
(སྒྱུར་ཞུས་པ་སངས་སྒྲོན་ལགས་དང་རིག་རྡོར)

མཐའ་མཚམས་བརྟན་པོར་བསྲུངས།ཁྱིམ་གཞིས་མཉམ་དུ་བསྐྲུན།
—— མངའ་རིས་ས་ཁུལ་གྱིས་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ཁྲིད་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་སྲ་ཞིང་བརྟན་པའི་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་མཁར་རྫོང་བཏོད་པ།

རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྨན་ཁང་སྒོ་བསྟེན་་
སྨན་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་ཏང་ཀྲི་པུའུ་བཞི་་་་
པ་ནི་རྫས་འགྱུར་བརྟག་དཔྱད་ཁོའོ་དང་།གློག་པར་
ཁོའོ།སྒྲ་རླབས་ཁོའོ།ནད་རིགས་བརྟག་དཔྱད་་་་་་་་
ཁོའོ་བཅས་ལས་གྲུབ་ཅིང་།ཁྱོན་ཏང་ཡོན་21ཡོད་་་་
པ་དང་ཏང་ཀྲི་པུའུ་དེས“ནད་པར་ཞབས་འདེགས་་་་
ཞུས་ནས་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་དང་།
ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་ནས་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི”མཛུབ་ཁྲིད་་་་་
མཛད་ཇུས་གཞིར་བཟུང་།“སེམས་པ་གཅིག་ལ་་་་་་་་
གཅིག་འབྲེལ།ཞྭ་དམར་ཆུང་ཆུང་གིས་བྱ་སྤྱོད་་་་་་་་་་་
སྤེལ”ཞེས་པའི་ཞབས་ཞུའི་འདུ་ཤེས་གསར་གཏོད་་་་་
ཀྱིས་ནད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་ལྟར་བྱམས་སྐྱོང་
བྱས་ནས་གསར་གཏོད་རྣམ་པའི་ཞབས་ཞུའི་རྣམ་པ་་
གསར་པ་བཏོད་ཡོད།
འདི་ནི་ཏང་ཀྲི་པུའུ་བཞི་པས་རྒན་གསོ་ཁང་དུ
“རྒན་རྒོན་ལ་རོགས་རམ་དང་།རྒན་རྒོན་ལ་བརྩི་་་་་་
བཀུར། རྒན་རྒོན་ལ་དགའ་གཅེས”ཞེས་པ་བརྗོད་་་་་
དོན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏང་གི་ཉིན་མོའི་བྱེད་སྒོ་་་་་་་་་
སྤེལ་བཞིན་པ།

བདེ་ཐང་ཞབས་ཞུ།

ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཐུང་ངུ་། ལག་བསྟར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཟླ་བ་ཚེ་རིང་།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་གནས་ཚུལ་་་
འབྱོར་གསལ།རྒྱལ་ཡོངས་དང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཏང་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་་་་་
སྒྲོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཕུ་ཐག་གཅོད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་་་
བརྙན་འཕྲིན་ཁ་པར་ཚོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་ལག་་་་་་་་་་
བསྟར་དོན་འཁྱོལ་ནན་ཏན་དང་།ལས་དོན་དང་ལས་་་་་་་་
འགན་ཁག་གང་མགྱོགས་དོན་འཁྱོལ་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་་་་་
ཏིག་གཏོང་བ།གཞི་རིམ་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་་་་
བ་བཅས་བྱས་ནས། དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཕུ་་་
ཐག་གཅོད་པའི་སྤྱིའི་ཕར་རྒོལ་གྱི“གདོང་མཆོང་དུང་་་་་་་་་་་
བརྡ”གཏོང་ཆེད།ཉེ་ཆར།ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཨུད་རྩ་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་པུའུ་ལས་གྲུབ་པའི་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གིས་་་་་
ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཀྱི་ཞིང་འབྲེལ་ཁྲོམ་གཞུང་4དང་།དེའི་་་་་་་་་
གཤམ་འོག་གི་དབུལ་སྒྲོལ་གྲོང་ཚོ་10དང་།དབུལ་སྐྱོར་་་་་་
བཀོད་སྒྲིག་བྱ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་་་་་་་་
འཛིན་བྱས་ཏེ་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་་་་་་་་
འདེད་གཏོང་བའི་ལས་དོན་སྤེལ་ཚུལ་ལ་བརྟག་ཞིབ་བྱས་་་་
པ་རེད།
བརྟག་ཞིབ་བྱས་པ་བརྒྱུད།བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་་་་་
གིས་ཞིང་འབྲེལ་ཁྲོམ་གཞུང་4ཡི་གཤམ་འོག་གི་དབུལ་སྒྲོལ་
གྲོང་ཚོ་10དང་།དབུལ་སྐྱོར་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་ཡུལ་བཅས་སུ་
ལྷག་པའི་གནད་དོན་དང་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་
བྱས་ནས་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་
ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་ཞན་ཆ་དང་མི་འདང་བའི་གནད་དོན་རེ་་
རེ་བཞིན་གསེད་བཀྲོལ་བྱས་པ་དང་གནད་དོན་ལ་དམིགས་
ནས“གྲོང་ཚོ་རེར་ཐབས་ཇུས་རེ”འདོན་པའི་དམིགས་་་་་་་་་
སའི་རང་བཞིན་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་་་་
ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་བཟོས་ཏེ་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་
རྒྱལ་ཁ་ཕུ་ཐག་གཅོད་ཆེད་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་དྲ་བ་དམ་ཚགས་་
སུ་གཏོང་བ་དང་།དབུལ་པོ་བསྐྱར་ལོག་གི་སྣང་ཚུལ་ཐོན་་
པར་སྔོན་འགོག་བྱེད་པ།རྩ་འཛུགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་་་་
དུ་གཏོང་བ།རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགན་ལེན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་་་
ཐོག་ནས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་་་་
ཡོད།